

PRESUDA SUDA

16. prosinca 1992.(*)

„Povreda obveze države članice – Pristup teledistribucijskim mrežama – Uvjeti”

U predmetu C-211/91,

Komisija Europskih zajednica, koju zastupa Pieter Van Nuffel, član pravne službe, u svojstvu agenta, s izabranom adresom u Luxembourg, kod Roberta Haydera, predstavnika pravne službe, Centre Wagner, Kirchberg,

tužitelj,

protiv

Kraljevine Belgije, koju zastupa Jan Devadder, ravnatelj uprave u Ministarstvu vanjskih poslova, vanjske trgovine i razvojne suradnje, u svojstvu agenta, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u sjedištu veleposlanstva Belgije, 4, rue des Girondins,

tuženika,

radi utvrđivanja toga da je, zadržavajući u zakonodavstvu primjenjivom u Flamanskoj zajednici zahtjeve protivne pravu Zajednice kad je riječ o emitiranju televizijskih programa na teledistribucijskim mrežama i uvjetima kojima podliježu televizijske postaje koje nisu javne, Kraljevina Belgija povrijedila obveze koje ima na temelju članaka 52., 59., 60. i 221. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: O. Due, predsjednik, G. C. Rodríguez Iglesias i J. L. Murray, predsjednici vijeća, G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse i D. A. O. Edward, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Tesauo,

tajnik: H. von Holstein, zamjenik tajnika,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši izlaganja stranaka na raspravi od 10. studenoga 1992., tijekom koje je Kraljevinu Belgiju zastupala J. Stuyck, odvjetnica u odvjetničkoj komori u Bruxellesu,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 24. studenoga 1992.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjevom podnesenim tajništvu Suda 8. kolovoza 1991. Komisija Europskih zajednica podnijela je, na temelju članka 169. Ugovora o EEZ-u, tužbu kako bi se utvrdilo da je, kad je riječ o zakonodavstvu primjenjivom u Flamanskoj zajednici, Kraljevina Belgija povrijedila obveze koje ima na temelju članaka 52., 59., 60. i 221. Ugovora o EEZ-u, time što je
 - zabranjivala na distribucijskoj mreži prijenos televizijskih programa radiodifuzijskih servisa drugih država članica, ako program nije na jeziku ili jednom od jezika države članice u kojoj taj radiodifuzijski servis ima sjedište;
 - uvjetovala prethodnim odobrenjem, s kojim mogu biti povezani neki uvjeti, prijenos na distribucijskoj mreži televizijskih programa radiodifuzijskih servisa drugih država članica koji nisu javni;
 - zadržavala 51 % kapitala televizijskog nakladnika koji nije javan, a obraća se cijeloj Flamanskoj zajednici, za izdavače dnevnih listova i tjednika na nizozemskom jeziku, koji imaju sjedište u nizozemskoj govornoj regiji ili u dvojezičnoj regiji Bruxelles-Capitale;
 - davala diskriminirajući karakter vlastitim kulturnim produkcijama koje čine obvezan dio programa televizijskih nakladnika koji nisu javni.
- 2 Belgijska vlada ne osporava zadnja tri prigovora.
- 3 Za opširniji prikaz navoda iz spora, predmetnih propisa, tijeka postupka kao i tužbenih razloga i argumenata stranaka upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti su dijelovi spisa u nastavku izloženi samo u mjeri u kojoj su potrebni Sudu za obrazlaganje odluke.

Prvi prigovor: uvjet o jeziku programâ

- 4 Prvi prigovor tiče se zabrane, koja se odnosi na teledistribucijske nakladnike, da na svojim mrežama prenose programe radijskih i televizijskih radiodifuzijskih postaja drugih država članica čije se emisije ne emitiraju na jeziku ili na jednom od jezika države članice u kojoj postaja ima sjedište. Ta je zabrana navedena u člancima 3. i 4. Dekreta Flamanske zajednice od 28. siječnja 1987. o prijenosu radijskih i televizijskih programa na mrežama za radijsku i televizijsku distribuciju i o odobrenju televizijskih nakladnika koji nisu javni (*Moniteur belge* od 19.3.1987., str. 4196.).
- 5 Valja utvrditi da dotični propisi predstavljaju zapreku za slobodno pružanje usluga u smislu da sprečavaju radiodifuzijske postaje sa sjedištem u drugim državama članicama da kabelskim mrežama Flamanske zajednice prenesu programe emitirane na jeziku koji nije jezik zemlje u kojoj imaju sjedište.

- 6 Ta zapreka ima diskriminirajući karakter ne samo zato što se, kao što je priznala belgijska vlada, ne primjenjuje na postaje sa sjedištem u Belgiji, nego u prvom redu zato što za postaje sa sjedištem u državi članici koja nije Nizozemska isključuje mogućnost da publici Flamanske zajednice ponudi programe na nizozemskom, dok ta mogućnost za nacionalne postaje, dakako, postoji.
- 7 Međutim, kako bi opravdala predmetne propise, belgijska vlada navodi ciljeve kulturne politike, odnosno održavanje pluralizma u tisku, koji izravno ima koristi od prihoda od reklama nacionalnih televizijskih postaja, očuvanje i razvoj umjetničke baštine kao i održivost nacionalnih postaja.
- 8 Te argumente nije moguće prihvatiti.
- 9 Prvi i treći cilj kulturne politike na koje se poziva belgijska vlada prikazuju da inkriminirana mjera zapravo ima za cilj ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na nacionalne postaje, s ciljem očuvanja njihova prihoda od reklama. Što se tiče cilja očuvanja i razvoja umjetničke baštine, dovoljno je istaknuti, kao što je to učinila i Komisija, da je inkriminirana mjera zapravo takve naravi da smanjuje potražnju za televizijskim produkcijama na nizozemskom.
- 10 Nadalje, uostalom, opravdanja koja je navela belgijska vlada nisu obuhvaćena nijednim od izuzeća od slobodnog pružanja usluga priznatih člankom 56., odnosno javnim poretkom, javnom sigurnošću i javnim zdravstvom.
- 11 Dakle, kao što proizlazi iz ustaljene sudske prakse Suda (vidjeti osobito presudu od 25. srpnja 1991., *Collectieve Antennevoorziening Gouda*, t. 11., C-288/89, Zb., str. I-4007.), samo se na te iznimke može uspješno pozvati da bi se opravdali nacionalni propisi koji se ne primjenjuju jednako na pružanje usluga bez obzira na podrijetlo tih usluga.
- 12 Što se tiče argumenta za koji belgijska vlada vjeruje da može istaknuti na temelju presude od 3. prosinca 1974., *Van Binsbergen* (33/74, Zb., str. 1299.), a prema kojem se pružatelj usluga ne može izuzeti od pravila primjenjivih na pružatelje usluga sa sjedištem u državi članici prema kojoj je njegova djelatnost usmjerena, taj se argument ne može prihvatiti. Naime, iako je točno da prema točki 13. te presude država kojoj je usluga namijenjena može donijeti odredbe kako bi spriječila da pružatelj čija je djelatnost u cijelosti ili uglavnom usmjerena prema njezinu državnom teritoriju primijeni slobodu zajamčenu člankom 59. s namjerom da izbjegne profesionalna pravila koja bi na njega bila primjenjiva u slučaju da ima sjedište na državnom području te države, iz nje ipak ne proizlazi da je državi članici dopušteno općenito isključiti mogućnost da neke usluge osiguravaju gospodarski subjekti sa sjedištem u drugim državama članicama, što bi dovelo do ukidanja slobode pružanja usluga.
- 13 Iz toga proizlazi da prvi prigovor koji je iznijela Komisija treba prihvatiti.

Ostala tri prigovora

- 14 Kao što priznaje sama vlada tuženik, kod isteka roka postavljenog u obrazloženom mišljenju provedbeno zakonodavstvo u Flamanskoj zajednici nije bilo u skladu s

člancima 59. i 60. Ugovora što se tiče drugog prigovora, s člancima 52. i 221. što se tiče trećeg prigovora i s člankom 59. što se tiče četvrtog prigovora.

- 15 Stoga valja prihvatiti i ta tri prigovora te shodno tomu treba utvrditi da iz tužbenog zahtjeva Komisije proizlazi da je došlo do povrede obveze .

Troškovi

- 16 U skladu s člankom 69. stavkom 2. Poslovnika, svakoj stranci koja izgubi spor nalaže se snošenje troškova. Budući da tuženik nije uspio u svojem zahtjevu, valja mu naložiti snošenje troškova.

Slijedom navedenog,

SUD

proglašava i presuđuje:

1. **Kad je riječ o zakonodavstvu primjenjivom u Flamanskoj zajednici, Kraljevina Belgija povrijedila je obveze koje ima na temelju članaka 52., 59., 60. i 221. Ugovora o EEZ-u , time što je**

– **zabranjivala na distribucijskoj mreži prijenos televizijskih programa radiodifuzijskih servisa drugih država članica ako program nije na jeziku ili jednom od jezika države članice u kojoj taj radiodifuzijski servis ima sjedište,**

– **uvjetovala prethodnim odobrenjem, s kojim mogu biti povezani neki uvjeti, prijenos na distribucijskoj mreži televizijskih programa radiodifuzijskih servisa drugih država članica koji nisu javni,**

– **zadržavala 51 % kapitala televizijskog nakladnika koji nije javan, a obraća se cijeloj Flamanskoj zajednici, za izdavače dnevnih listova tjednika na nizozemskom jeziku čije je sjedište u pokrajini nizozemskog jezika ili dvojezičnoj pokrajini Bruxelles-Capitale;**

– **davala diskriminatoran karakter vlastitim kulturnim produkcijama koje čine obvezan dio programa televizijskih nakladnika koji nisu javni.**

2. **Kraljevini Belgiji nalaže se snošenje troškova.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 16. prosinca 1992.

[Potpisi]

* Jezik postupka: nizozemski